

Vastaanottaja

Pihtineva Wind Oy

Asiakirjatyyppi

Viitasammakkoselvitysraportti

Päivämäärä

5.2.2024

YVA-SELOSTUKSEN LIITE 6.

PIHTINEVAN TUULIVOIMAHANKE Viitasammakkoselvitys

PIHTINEVAN TUULIVOIMAHANKE

Viitasammakkoselvitys

Projekti nro
Päivämäärä
Laatija
Tarkastaja
Hyväksyjä
Kansikuva

5.2.2025
Sanni Litjo & Joni Räsänen Ramboll Finland Oy
Petri Hertteli
Pihtineva Wind Oy
Hankkeen osa-alueelle B sijoittuva Viitajärvi kuvattuna varhain aamulla
4.6.2022 © Joni Räsänen

Ramboll
Kiviharjunlenkki 1 A
90220 Oulu

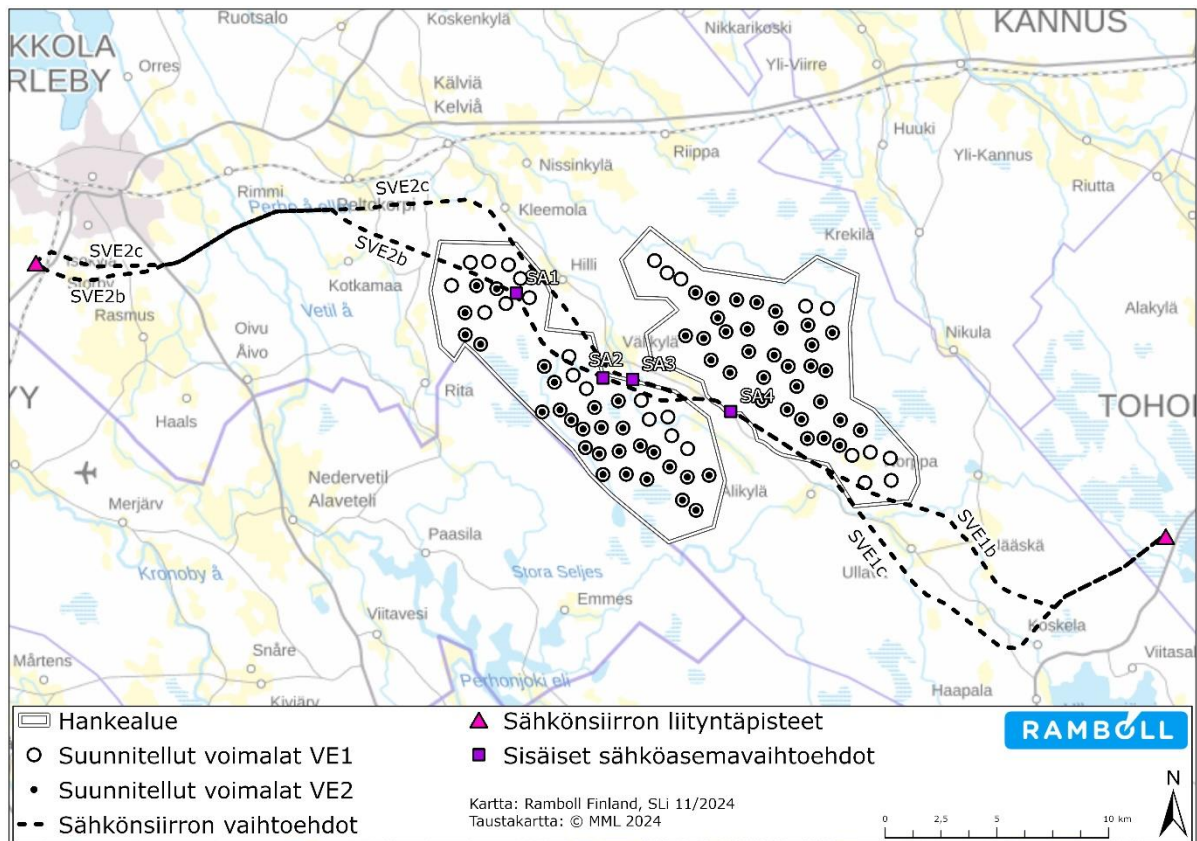
P +358 20 755 611
<https://fi.ramboll.com>

Sisältö

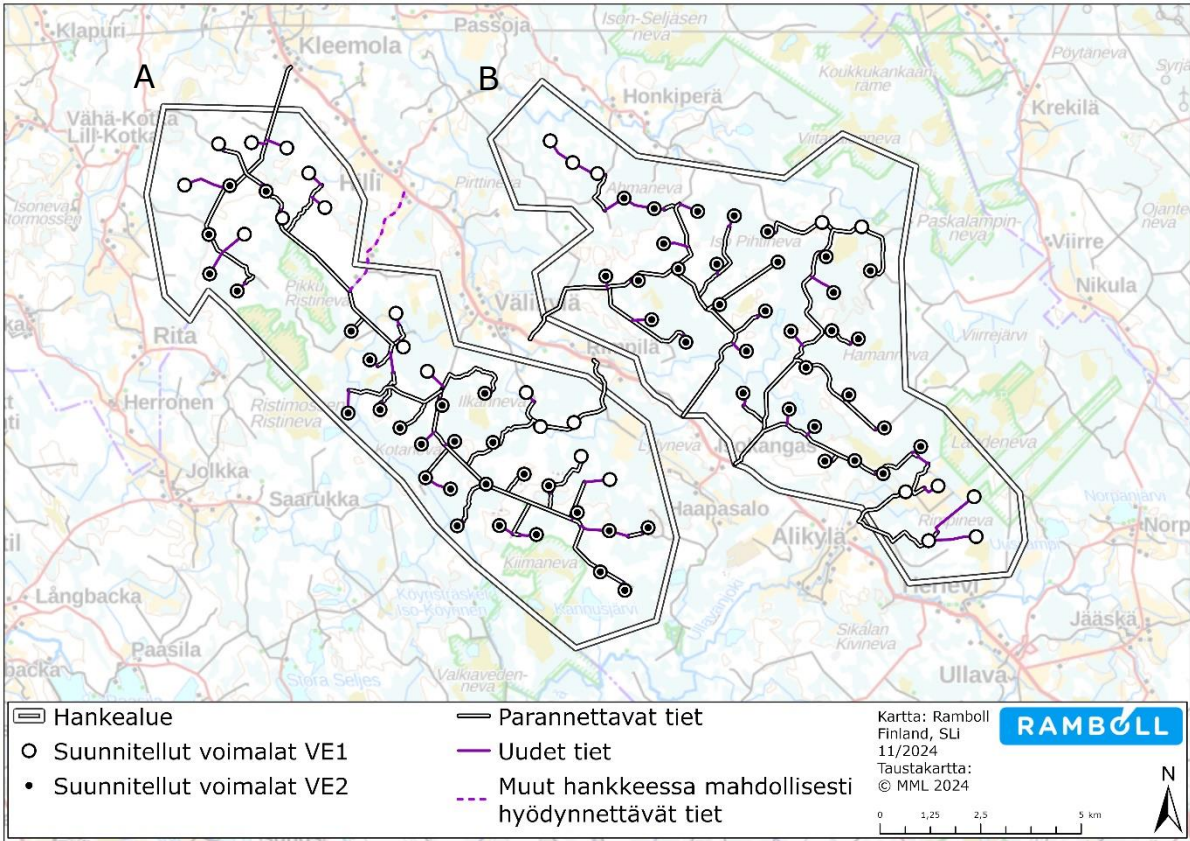
1.	Johdanto	4
2.	Yleistä viitasammakosta	6
3.	Lähtötiedot ja menetelmät	7
4.	Tulokset	8
4.1	Läntinen hankeosa-alue A	9
4.2	Itäinen hankeosa-alue B	14
4.3	Sähkön siirron vaihtoehto SVE1	20
4.4	Sähkön siirron vaihtoehto SVE2	21
5.	Yhteenveto ja johtopäätökset	23
Viitteet		24
Liitteet		25

1. Johdanto

Pihtineva Wind Oy suunnittelee Kokkolan kunnan keskiosiin Kälviän ja Ullavan väliselle alueelle 86 voimalan (VE1) tai vaihtoehtoisesti 60 voimalan (VE2) Pihtinevan tuulivoimahanketta. Pihtinevan hankealue sijoittuu Kokkolan ja Kruunupyyn kuntarajan, Ridantien, Kannuksentien sekä Kokkolan ja Toholammen sekä Kannuksen kuntarajan eteläpuolisten laajojen soiden rajaamalle alueelle. Hanke on jaettu tätä raportointia varten kahteen reilun 70 km² osa-alueeseen, läntinen A ja itäinen B, joiden välissä kulkee Kälviäntie (Kartta 1 ja Kartta 2).

Kartta 1. Yleiskuva hankealueesta ja sähkönsiirtoreiteistä.

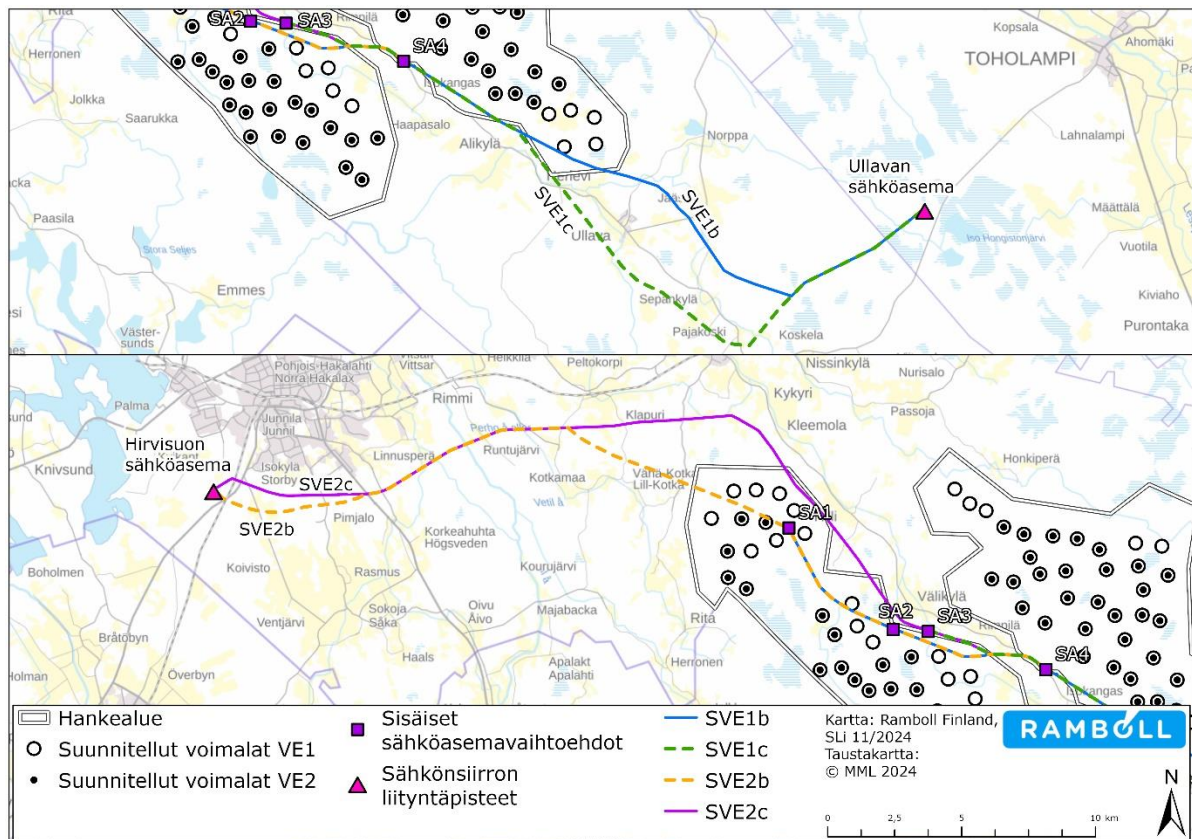

Kartta 2. Yleiskuva hankealueesta, sekä tässä raportissa käytetty osa-aluejako.

Hankkeen sähkönsiirrolla (Kartta 3) on vaihtoehtoiset toteutussuunnat hankealueelta itään Fingridin suunnittelemaan Ullavan sähköasemaan Toholammille (SVE1) ja länteen Hirvisuon sähköasemaan (SVE2). Molemmilla vaihtoehtoilla on kaksi vaihtoehtoista reittiä, SVE1b ja SVE1c sekä SVE2b ja SVE2c (Taulukko 1). Sähkönsiirtoreittivaihtoehdot SVE1 kulkevat Kokkolan ja Toholammin kuntien alueella ja reittivaihtoehdot SVE2 kokonaisuudessaan Kokkolan kunnan alueella, suurelta osin olemassa olevien sähkönsiirtoreittien vierellä. Sähkönsiirto toteutetaan molempiin suuntiin 400 kV ilmajohtolla.

Taulukko 1. Hankkeen sähkönsiirtoreittivaihtoehdot.

Sähkönsiirtoreittivaihtoehto		Reitti	Pituus (noin)
SVE1	SVE1b	Hankealue–Jääskä–Ullavan sähköasema	37 km
	SVE1c	Hankealue–Pajakoski–Ullavan sähköasema	32 km
SVE2	SVE2b	Hankealue–Vähä-Kotka–Hirvisuon sähköasema	35km
	SVE2c	Hankealue–Kleemola–Hirvisuon sähköasema	36 km

Kartta 3. Yleiskuva sähkönsiirtoreittivaihtoehdoista.

Tämä raportti koskee Pihtinevan tuulivoimahankkeen (hankealue + voimajohdot) viitasammakkoselvitystä, ja se on tehty Pihtineva Wind Oy:n toimeksiannosta. Raportissa kuvataan selvityksen menetelmät ja tulokset. Selvityksen maastotyöt on toteuttanut luontokartoittaja Joni Räsänen ja erityisasiantuntija Heikki Tuohimaa (hankealue) sekä luontokartoittaja (EAT) Tuomas Talvitie ja LuK (biologi) Sanni Litjo (sähkönsiirto) Ramboll Finland Oy:stä. Raportoinnista on vastannut Joni Räsänen sekä Sanni Litjo.

2. Yleistä viitasammakosta

Viitasammakko (*Rana arvalis*) kuuluu EU:n luontodirektiivin IV(a) mukaisiin eläinlajeihin, joiden yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on Suomen luonnonsuojelulain (7. luku, 78§) perusteella kielletty. Yksittäistapauksissa ELY-keskus voi kuitenkin myöntää luvan poiketa kiellosta luontodirektiivin artiklassa 16 (1) mainituilla perusteilla. Euroopan näkökulmasta viitasammakko on ruskosammakkoa itäisempi laji. Esiintymisen runsaus vaihtelee alueittain ja laji saattaa paikoin olla tavallista sammakkoa yleisempi. Suomessa viitasammakko on luokiteltu elinvoimaiseksi (LC).

Viitasammakko tarvitsee monimuotoisen elinympäristön, jossa on talvehtimis- ja lisääntymisalueet (vedessä) sekä suotuisaa elinympäristöä (maalla). Viitasammakon lisääntymispaikat ovat erilaisia lampia, järviä, vetisiä soita ja ojia, joissa se soi ja kutee rantakasvillisuudessa. Viitasammakon esiintymispaikoilla lisääntymispaikaksi voidaan tulkita ne vesialueen osat, joissa koirilla on lisääntymisreviirit, joissa pariutuminen ja kutu tapahtuvat ja joissa nuijapäät elävät. Levähdyspaikkaan kuuluvat päivälepapaikat esim. kasvillisuuden suojissa ja talvehtimispaikat sekä maa- että vesiympäristössä. Lisääntymis- ja levähdyspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla

levähdyspaikaksi ja ravinnonhakuun soveltuvaa ympäristöä (kesäelinympäristö, levähdyspaikat), jonka raja-alue on harkittava tapauskohtaisesti (Nieminen & Ahola 2017).

Viitasammakkoselvitys tehdään lajin soidinaikaan, jolloin voidaan havaita soidintavia koiraita niiden pulputtavan ääntelyn perusteella. Ääntelyaktiivisuus on yleensä paras auringonlaskun jälkeen ja öisin. Soidin tapahtuu keväisin, hankealueen korkeudella yleensä toukokuun aikana. Tarkka ajankohta ja soidinajan kesto riippuu kevään etenemisestä ja sääolosuhteista.

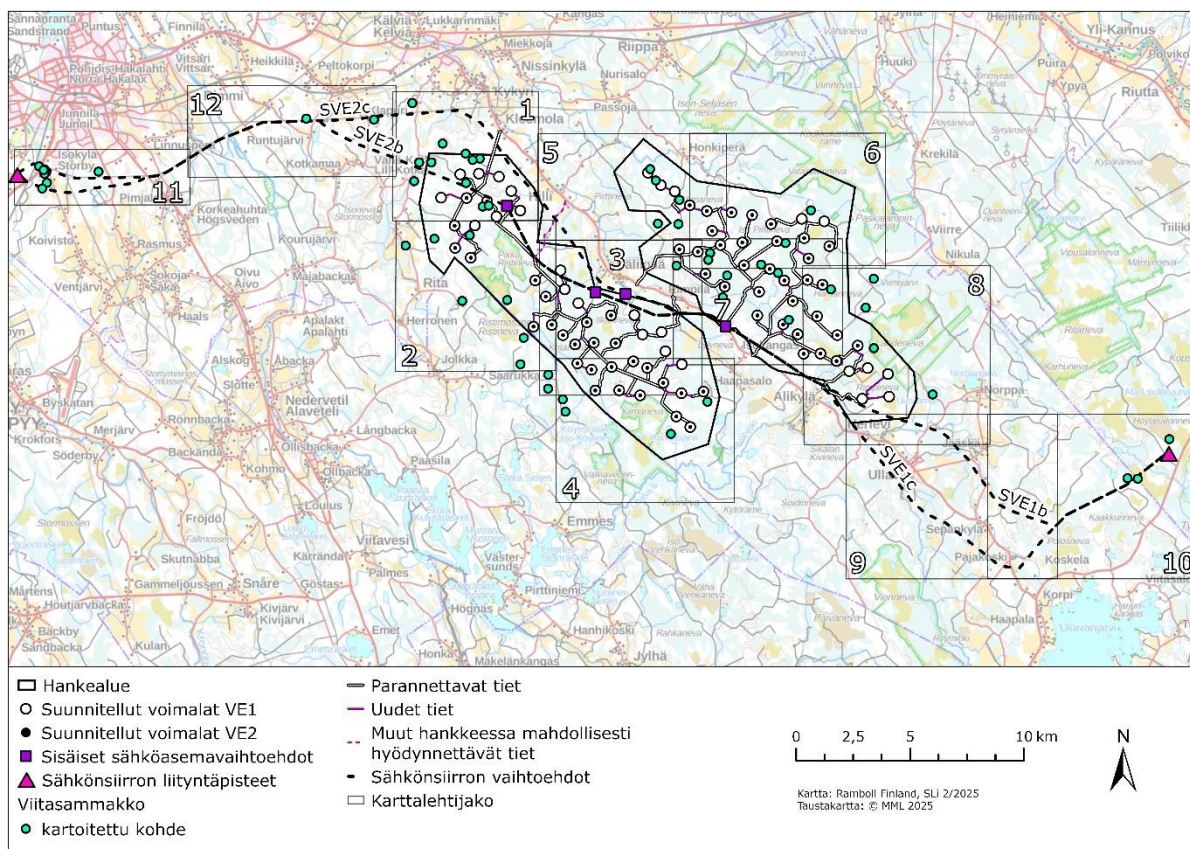
3. Lähtötiedot ja menetelmät

Viitasammakkoselvityksen maastotyöt toteutettiin Pihtinevan hankealueelle keväällä 2022 lajin kutuaikana 12.5.-22.5.2022. Selvitystyötä varten soitimen ajoittuminen varmistettiin tunnetulta elinympäristöltä kunnan alueelta (referenssikohde). Lisäksi havaintotietokannat (Suomen lajitietokeskus) tarkastettiin ennen maastotöiden aloittamista. Soidintavia viitasammakoita kartoitettiin hankealueelta kahden henkilön voimin viitenä yönä. Sähkönsiirron reittivaihtoehtojen varrelle viitasammakkoselvitys toteutettiin keväällä 2023 10.5., 11.5. ja 15.5. sekä vuonna 2024 13.5. ja 15.5.-16.5. lajin kutuaikana. Soidintavia viitasammakoita kartoitettiin sähkönsiirron reiteiltä kahden henkilön voimin kuutena yönä. Kartoitettavat kohteet valikoitiin kartta- ja ortokuvatarkastelun perusteella. Maastotöiden aikana pyrittiin kartoittamaan viitasammakoiden esiintyminen kartoitettavaksi valikoiduilla kohteilla ja mahdollisuuksien mukaan laskemaan tarkemmat yksilömäärät. Selvityksen tavoitteena oli kartoittaa luontodirektiivin liitteen IV a lajistoon kuuluvan viitasammakon esiintyminen ja mahdolliset LSL 78 §:n mukaiset lisääntymis- ja levähdyspaikat rakentamisalueiden läheisyydessä sekä sähkönsiirron varrella. Suurikokoisilla kohteilla lajin esiintyminen tarkistettiin muutamasta helpoiten saavutettavasta kohdasta kohteen laidalta ja pienemmillä kohteilla pystyttiin havainnoimaan ja laskemaan tarkat yksilömäärät yhdeltäkin havainnointipaikalta tai kiertämään koko kohde hitaasti ympäri. Kartoitettavien kohteiden laidalla seistiin hiljaa paikoillaan noin 10 minuuttia tai niin kauan, että voitiin suurella todennäköisyydellä todeta viitasammakoiden esiintyminen tai uupuminen. Tyyntä hiljaisina öinä viitasammakon soidinääni voi kantautua useita kymmeniäkin metrejä, jolloin lajin esiintyminen isollakin alalla on mahdollista havaita kauempaa. Tulossiossa lisääntymis- ja levähdysalueiden rajaukset on tehty maastohavaintojen perusteella. Lajille soveltuviksi arvioidut aluerajaukset kattavat puolestaan alueita, jotka kuuluvat johonkin kartoitettuun kohteeseen, josta tehtiin viitasammakkohavainto, mutta aluetta itsessään ei kartoitettu ja alueen arvioidaan laajemmaltakin alalta soveltuvan lajin soidinpaikaksi.

Hankealueelta ja sen välittömästä läheisyydestä tarkistettiin kaikki viitasammakoille soveltuviksi arvioidut kohteet ja sähkönsiirron osalta kartoitus kohdennettiin reittien varrelle osuviin ja sellaisiin kohteisiin, joihin voisi kohdentua vaikutuksia esimerkiksi pintavalunnan kautta. Kaikki kartoitetut kohteet on listattu selvityksen lopussa liitteenä olevassa taulukossa (Liite 1) ja sijainnit on merkitty alla olevaan karttakuvaan (Kartta 4) sekä tarkempiin karttalehtiin mukaisiin karttakuviin (kartat 5-14). Tarkemmat kohdetunnukset sisältävät karttalehtiin otetut karttakuvat löytyvät tulosten eri osiosta. Tässä raportissa esitetään kaikki kartoitetut kohteet ja kuvataan tarkemmin ne, joissa havaittiin äänneleviä viitasammakkokoiraita. Kohteilta, joihin arvioidaan mahdollisesti kohdistuvan vaikutuksia hankkeesta, on kirjattu lisäksi lyhyet kohdekuvaus. Osasta kohteista löytyy lisäksi tarkempaa luontotietoa hankkeen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä.

Selvityksessä ja maastotöiden kohdentamisessa hyödynnettiin lähtötietona Tuohimaa-Riutanmaan tuulipuistohankkeen 400 kV voimajohdon linjausvaihtoehtojen luontoselvitystä (AFRY, 2022) sekä Jylkkä-Alajärvi 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostusta (FCG/Fingrid, 2023). AFRY (2022) raportissa mainitaan sähkönsiirron reittivaihtoehtojen SVE1 varrelle sijoittuvan Raatejärven olevan viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalue.

FCG:n/Fingridin (2023) raportissa viitasammakoita mainitaan havaituksi myös SVE1 varrella sijoittuvassa Pieni Kuikkalammessa (kohde SVE1.24 Kartta 13).

Kartta 4. Karttalehtojako hankealueesta ja sähkönsiirrosta kartoitettujen kohteiden osalta. Numerointi alkaa hankealueen osa-alueelta A ja päättyy sähkönsiirron vaihtoehtoon SVE2.

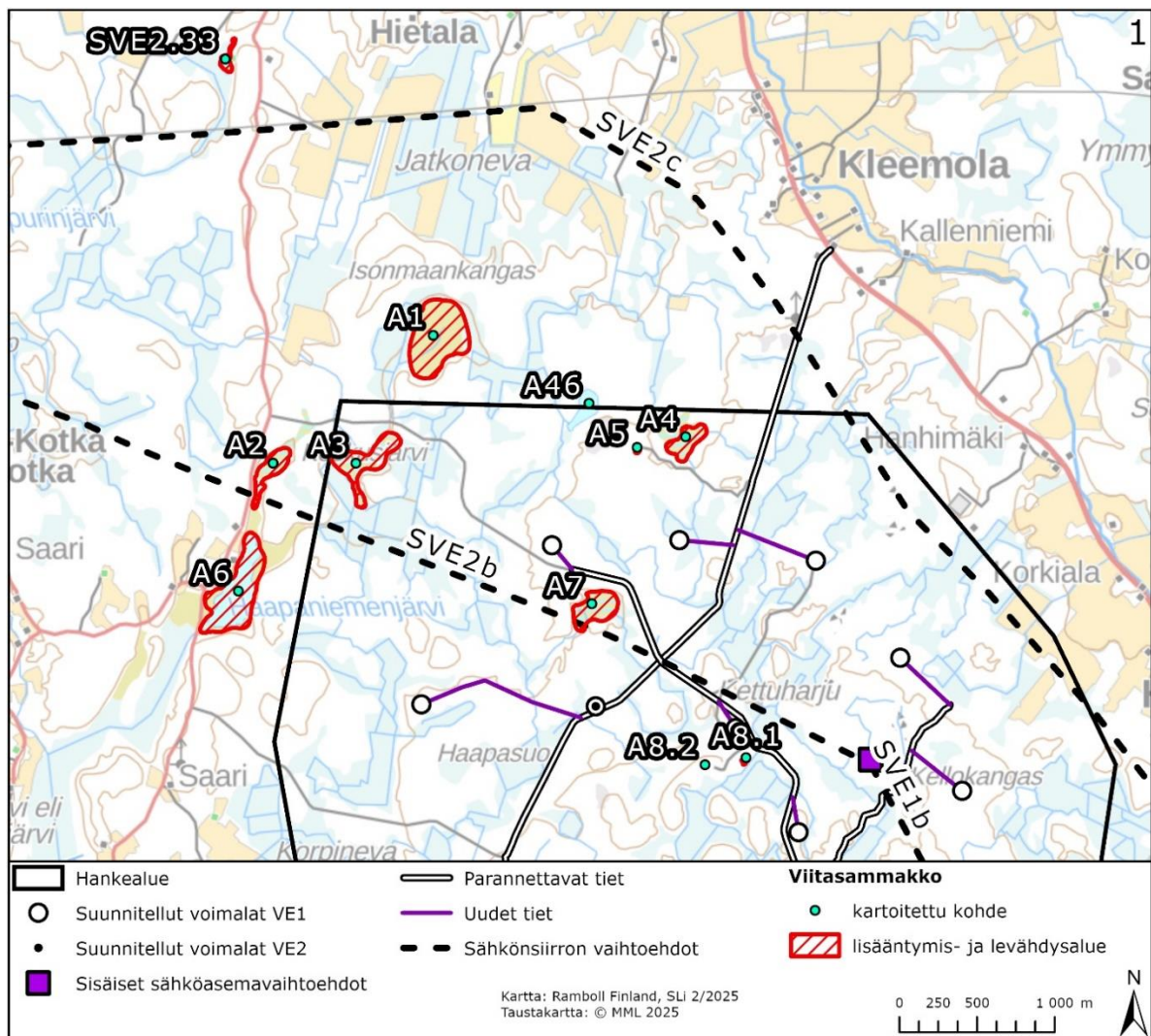
4. Tulokset

Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-tietokannassa (2025) ja sieltä tehdyissä aineistopyynnöissä (29.2.2024 & 12.4.2022) ei ollut varmistettuja viitasammakkohavaintoja hankealueelta tai sähkönsiirron reittivaihtoehtojen varrelta. Viitasammakolle soveltuvia elinympäristöjä, kuten luhtarantaisia vesistöjä, lampia ja reheviä kosteikkoja oli hankealueella ja sähkönsiirron reittivaihtoehtojen varrella useita kymmeniä. Lisäksi viitasammakoita havaittiin muutamissa isommissa ojissa muiden kartoitusten ohessa. Maastokäynneillä todettiin viitasammakoita esiintyvän hankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä 22 paikassa (Taulukko 2, Taulukko 3, Kartat 5–12). ja sähkönsiirron varrella 18 kohdassa (Taulukko 4, Taulukko 5, Kartta 13 ja Kartta 14). Havaituista esiintymispaikoista hankealueella kaksi sijoittuu myös sähkönsiirron reittivaihtoehtojen varrelle (ks. karttakuvat). Suurin osa maastokäynneillä havaituista soidinpaikoista voidaan tulkita lajin lisääntymispaikoiksi sekä havaintojen ja lisäksi biotoopin perusteella (esimerkkinä Kuva 1 ja kansikuva). Osalla kohteista biotooppi ei vastannut hyvin lajin lisääntymispaikan elinympäristövaatimuksia. Lisääntymispaikkoja ympäröivät suoalueet ja välittömät kosteapohjaiset metsät kuuluvat lajin kesäelinympäristöihin eli levähdyspaikkoihin. Mäkelän ja Salon (2024) LUOPAS-oppaan mukaisesti nämä alueet kuuluvat arvoluokkaan 1: lainsäädännöllä turvatut kohteet.

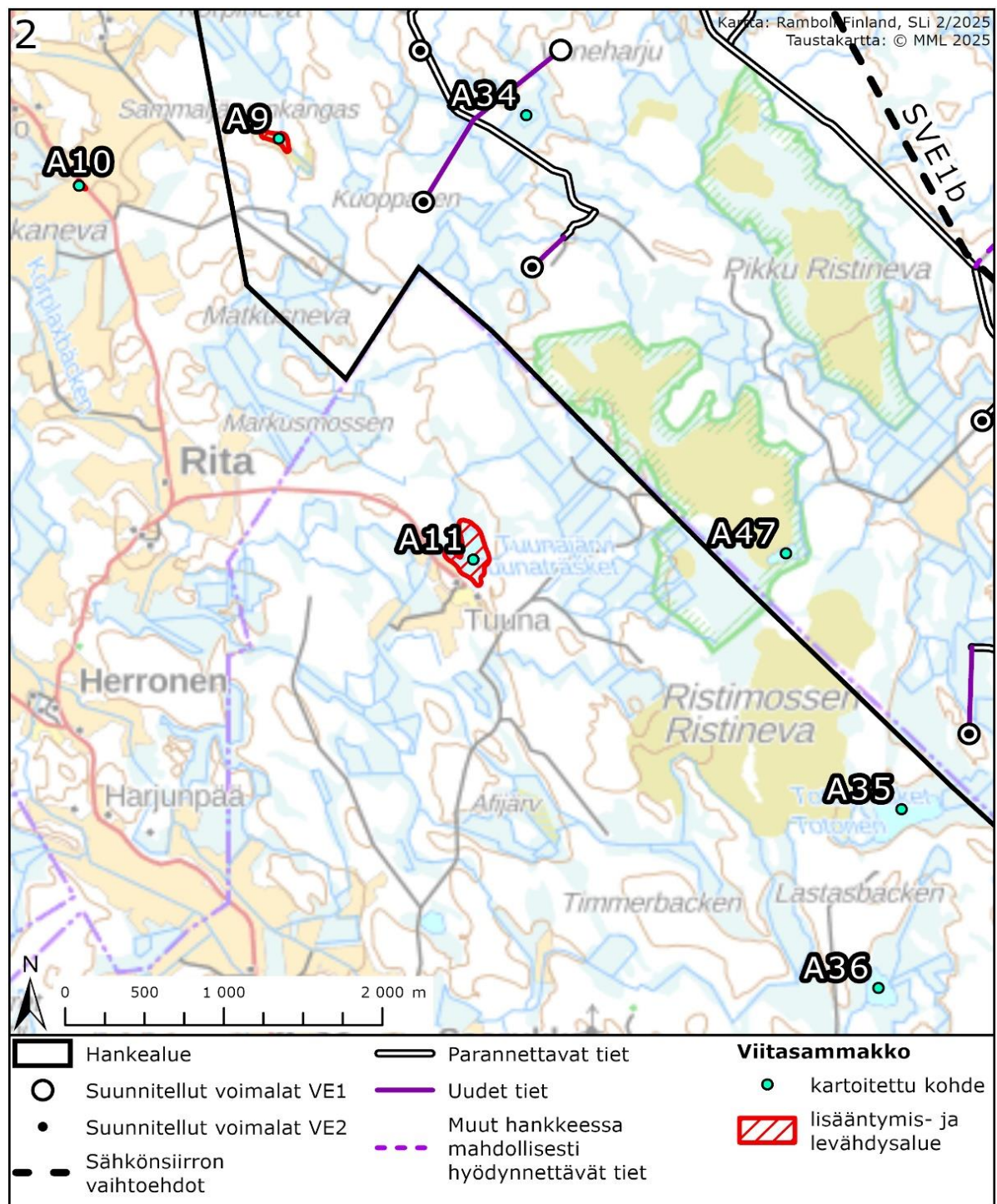
4.1 Läntinen hankeosa-alue A

Taulukko 2. Hankealueen läntisen osa-alueen A viitasammakkohavainnot.

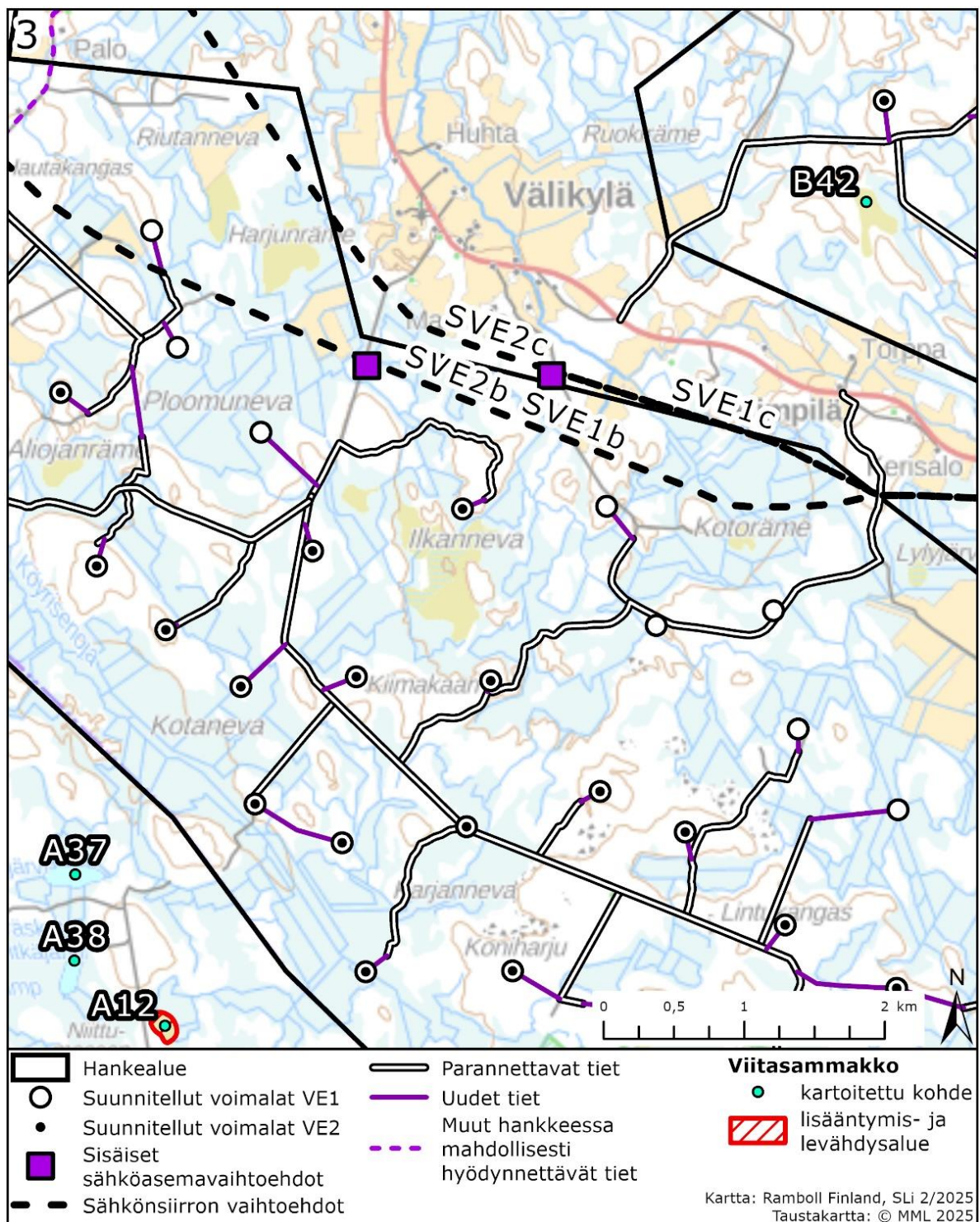
Kohteen tunnus	Paikan nimi	Havaittu yksilömäärä
A1	Vähäjärvi	5–10
A2	Säkkijärvi	satoja
A3	Keskusjärvi	kymmeniä
A4	Saarijärvi	kymmeniä
A5	Saarijärvi (viereinen pikkulampi)	1
A6	Haapaniemenjärvi	satoja
A7	Leukunjärvi	kymmeniä
A8.1	Kettuharjun vesikuoppa (vain A8.1)	5–10
A9	Sammaljärvi	kymmeniä
A10	Rahkaneva (tienvarsioja)	1
A11	Tuunajärvi	5–10
A12	Ruokosträsket N	1
A13	Ruokosträsket S	kymmeniä
A14	Pikkujärvi	n. 10

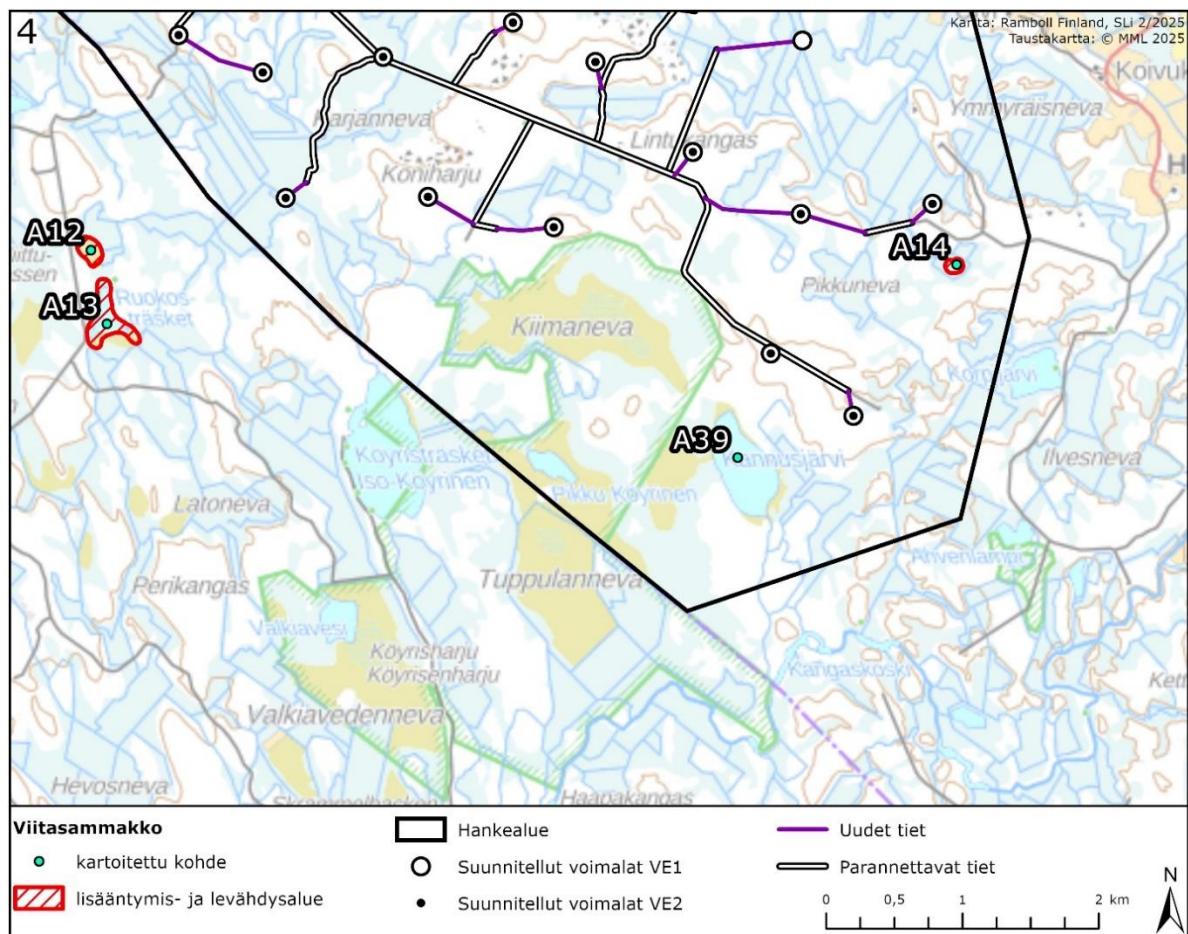
Kartta 5. Hankealueen osa-alueen A karttalehdelle 1 sijoittuvat kartoitetut kohteet sekä havaitut lisääntymis- ja levähdysalueet.

Kartta 6. Karttalehdelle 2 sijoittuvat osa-alueen A kartoitetut kohteet ja havaitut lisääntymis- ja levähdyspaikat.

Kartta 7. Hankealueen osa-alueen A karttalehdelle 3 sijoittuvat kartoitetut kohteet sekä havaitut lisääntymis- ja levähdysalueet.

Kartta 8. Hankealueen osa-alueen A karttalehdelle 4 sijoittuvat kartoitetut kohteet sekä havaitut lisäntymis- ja levähdysalueet.

Kohde A2 Säkijärvi

Säkijärvi on kapeimmillaan noin 20 m leveällä luhta- ja luhtanevakaistaleella 8 ha laajuiseen Haapaniemenjärveen yhdistyvä avosuo. Sähkönsiirtoreitti ylittää suon kapeammalla osalla, jolla kasvaa kurjenjalka- ja pullosaravaltaista luhtanevaa sekä kurjenjalka- ja vehkavaltaista ruoholuhtaa, vieressä on kurjenjalan, vehkan ja vesisaran muodostamaa ruoho- ja saraluhtaa. Säkijärven laajemmalla osalla on luhtaista ruoppa- ja rahkarimpinevaa sekä saranevaa, jolla kasvaa mm. luhta- ja pullosara, karpalo sekä kurjenjalka. Tarkempi kohteen kuvaus ja kuva kohteelta löytyvät Pihtinevan hankkeen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä. Runsaan suojaa antavan kasvillisuuden ansiosta kohde on erinomainen viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdysalue.

Kohde A7 Leukunjärvi

Leukunjärvi on suurimmaksi osaksi umpeenkasvanut lampi, jota ympäröi luhtainen neva. Alueen avovesialue on noin 0,24 ha ja arvioitu kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksessä vesilain 2. luvun 11 §:n mukaiseksi kohteeksi. Suolla on luhtaista saranevaa, luhtanevaa sekä ruoppa-, sara- ja rahkarimpinevaa sekä mahdollisesti saraluhtaa. Tarkempi kohteen kuvaus ja kuva kohteelta löytyvät Pihtinevan hankkeen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä. Kohde kartoitettiin pohjoislaidalta käsin ja pienen koon ansiosta oli kartoitettavissa viitasammakoiden osalta kauttaaltaan muutamasta kuuntelupaikasta käsin. Kasvillisuuden ansiosta kohde on edustava viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikka.

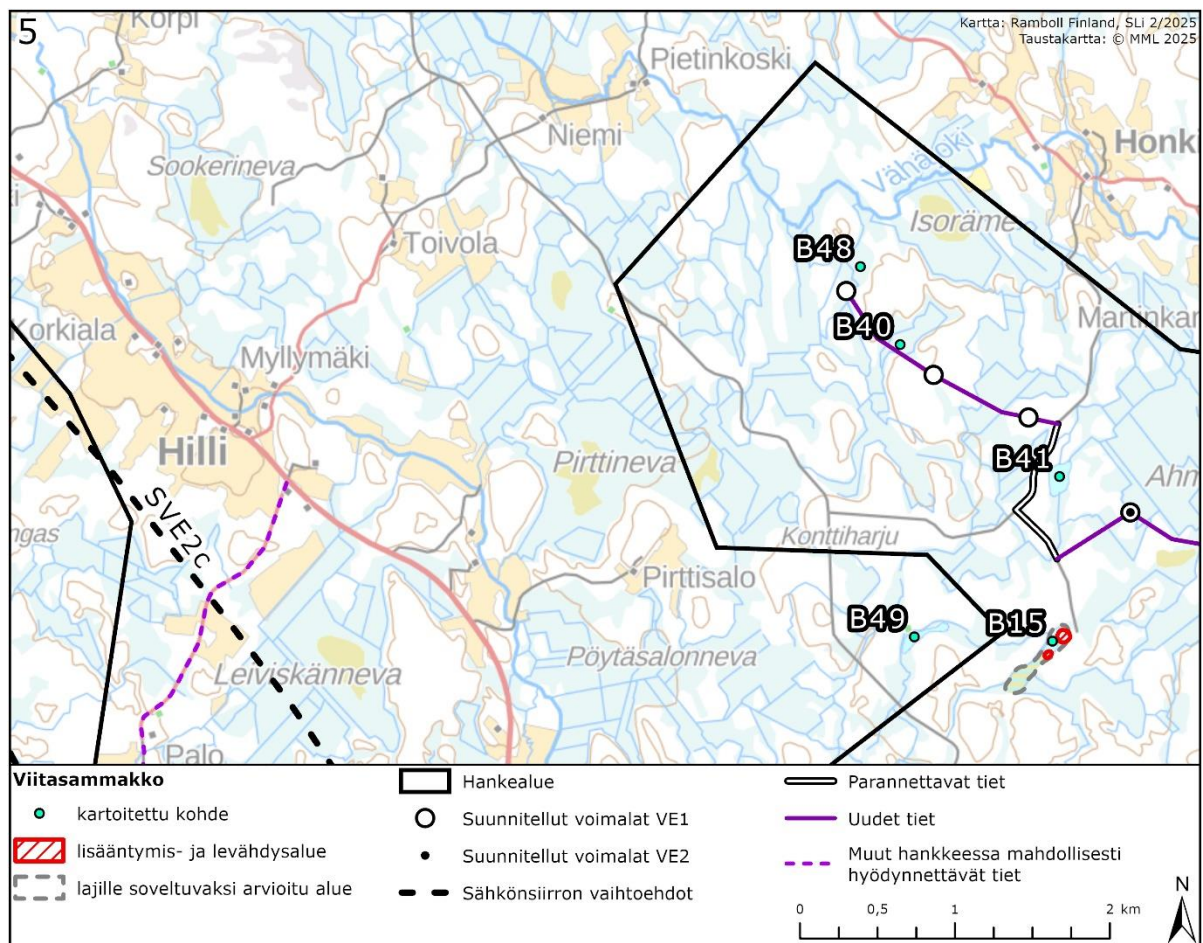
Kohde A8.1 Kettuharjun vesikuoppa

Kettuharjulla sijaitsevista vesikuopista pienempi havaittiin usean viitasammakon lisääntymisalueeksi. Vesikuopan laidoilla on jonkin verran kasvillisuutta antamassa suojaa. Isommalla vesikuopalla (kartoitettu kohde A8.2.) ei havaittu äänteleviä viitasammakkokoiraita, eikä kohteella ollut juuri kasvillisuutta tarjoamassa viitasammakoiden kaipaamaa suojaa.

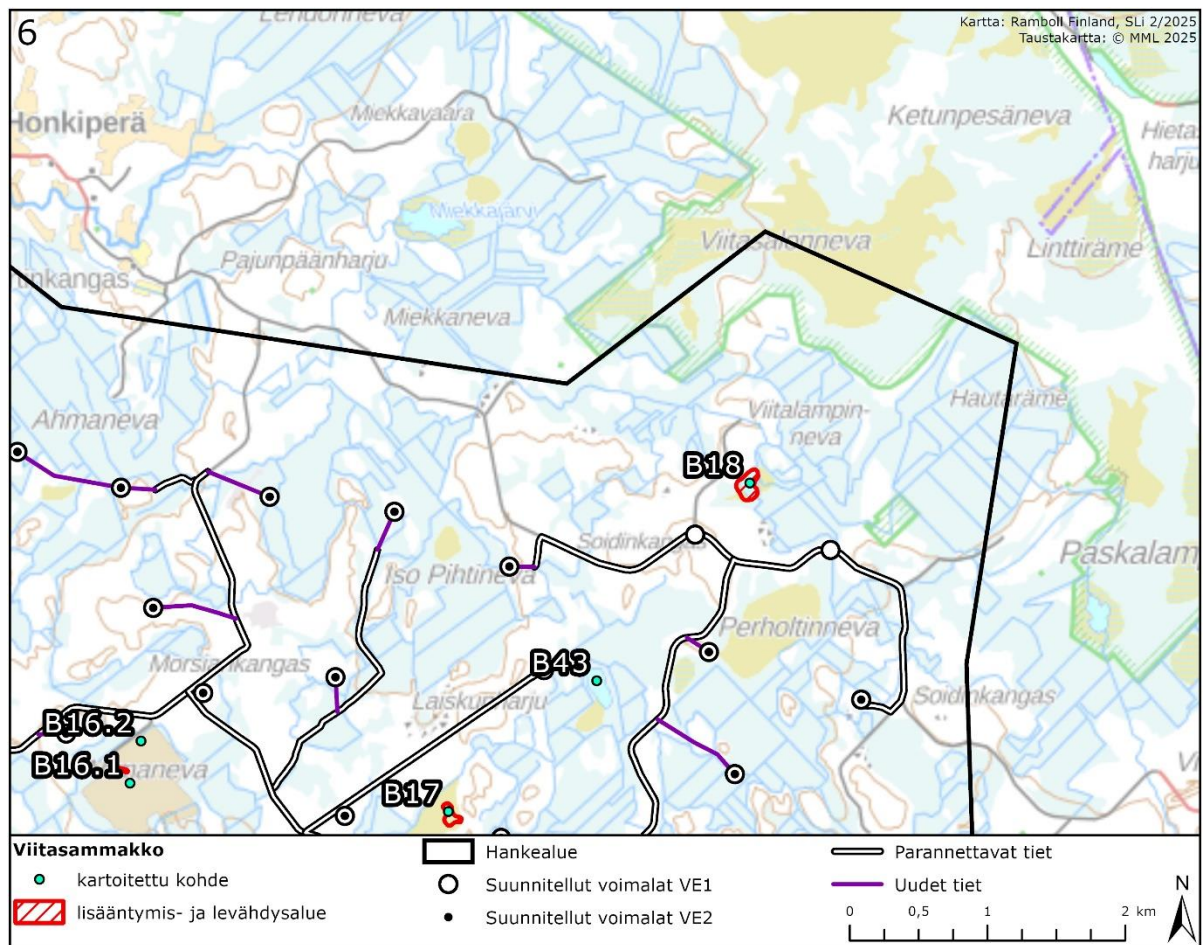
4.2 Itäinen hankeosa-alue B

Taulukko 3. Hankealueen itäisen osa-alueen B viitasammakkohavainnot.

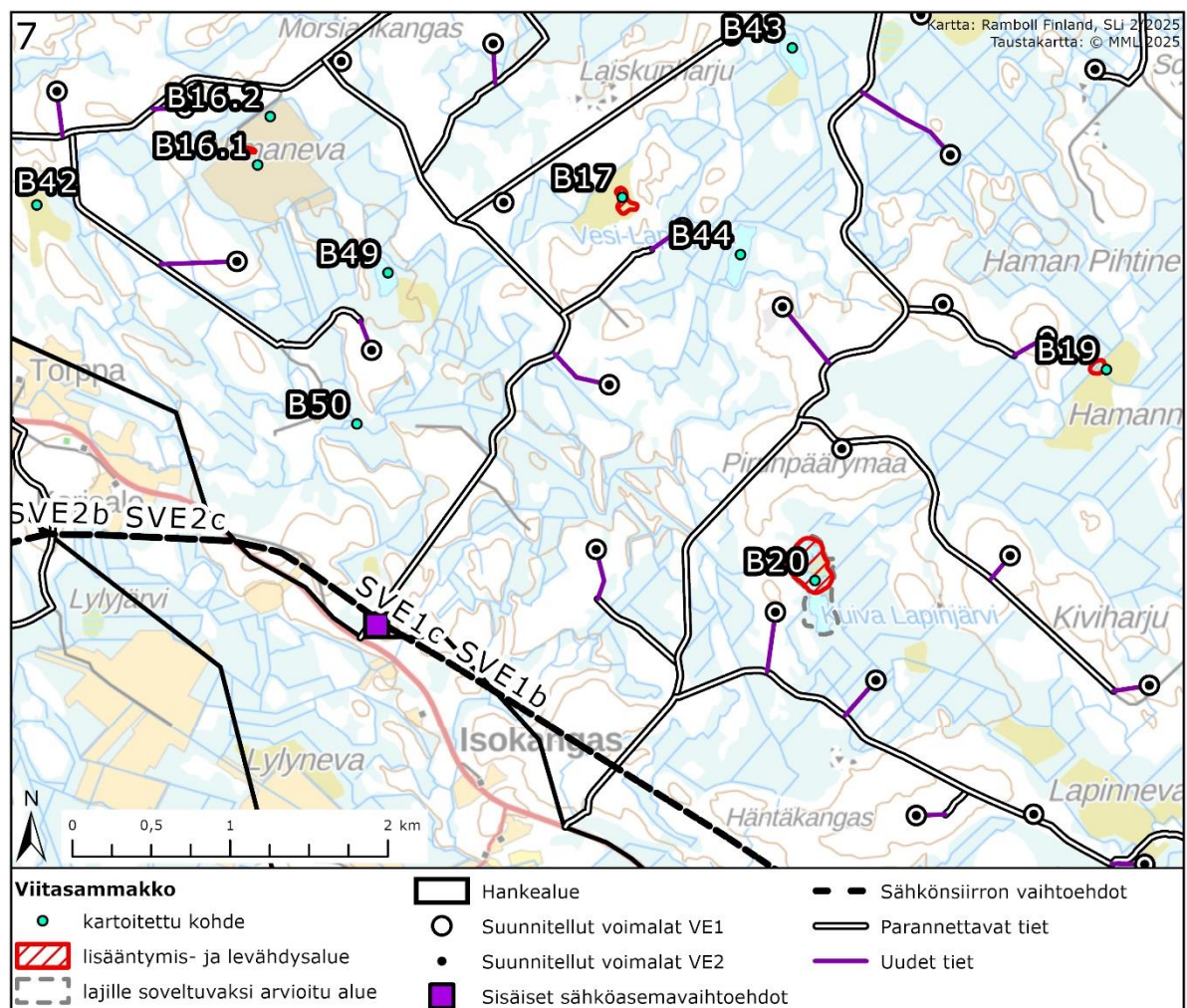
Kohteen tunnus	Paikan nimi	Havaittu yksilömäärä
B15	Iso Hannijärvi	n. 10
B16	Ahmaneva (turvetuotantoalueen oja)	2
B17	Valkiajärvi	kymmeniä
B18	Viitalampi	5–10
B19	Hamanneva	1
B20	Kuiva Lapinjärvi	kymmeniä
B21	Laiskavesi	kymmeniä
B22	Lähdeneva (hankealueeseen kuuluva osa)	5–10

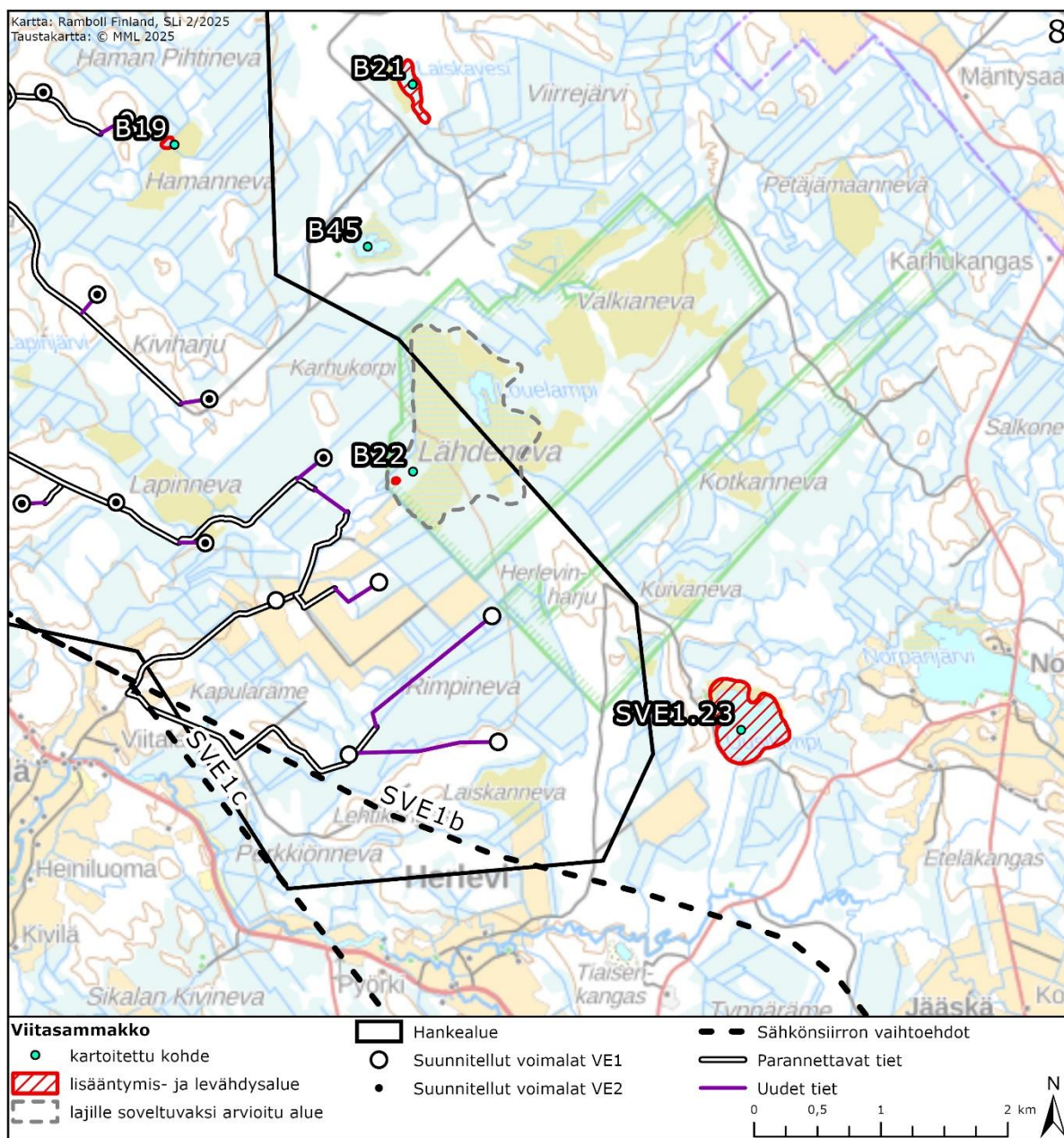
Kartta 9. Hankealueen osa-alueen B karttalehdelle 5 sijoittuvat karttoitetut kohteet, havaitut lisääntymis- ja levähdysalueet sekä lajille soveltuvaksi arvioidut alueet.

Kartta 10. Hankealueen osa-alueen B karttalehdelle 6 sijoittuvat kartoitetut kohteet sekä havaitut lisääntymis- ja levähdysalueet.

Kartta 11. Hankealueen osa-alueen B karttalehdelle 7 sijoittuvat kartoitetut kohteet, havaitut lisääntymis- ja levähdysalueet sekä lajille soveltuvaksi arvioitua alueet.

Kartta 12. Hankealueen osa-alueen B karttalehdelle 8 sijoittuvat kartoitetut kohteet, havaitut lisääntymis- ja levähdysalueet sekä lajille soveltuvaksi arvioitua aluet.

Kohde B17 Valkiajärvi

Valkiajärvi on umpeenkasvanut vesistö, jossa itäosassa on vesipeitteinen rimpipinta, jolla kasvaa raatetta sekä reunalla luhtasaraa. Suo on saravaltainen sekä avoin ja sen suotyypit ovat oligotrofinen sara-, aitosammal- ja rahkasammalrimpineva sekä saraneva. Suon valtalajit ovat luhta- ja pullosara sekä leväkkö. Leväkköä kasvaa myös rämekarhunsammalmättäillä. Tarkempi kohteen kuvaus ja kuva kohteelta löytyvät Pihlinevan hankkeen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä.

Kohde B18 Viitalampi

Viitalampi on hankkeen osa-alueen B pohjoisosaan sijoittuva 1,4 ha laajuinen suolampi ja sitä ympäröivä suo. Lampeen yhdistyy oja. Suon koillispuolelle on kaivettu leveä oja, joka ohjaa aiemmin lampeen virranneen Vähäjoen virtaamaan ojan kautta. Tämä on edistänyt lammen umpeenkasvua. Lampea reunustaa mm. rimpi-, saranevaa sekä etäämmällä rahkarämettä. Lisäksi alueella on avo- ja pajuluhtaa sekä metsäluhtia. Tarkempi kohteen kuvaus ja kuva kohteelta löytyvät hankkeen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä. Lammen umpeenkasvu ja lisääntyvä kasvillisuus lisänee kohteen houkuttelevuutta viitasammakoille suojaavan kasvillisuuden lisääntyessä. Kohteella havaitut ääntelevät viitasammakot sijaitsivat kartoitushetkellä suolammen lounaisrannalla.

Kohde B19 Hamanneva

Hamannevan yksittäinen viitasammakkohavainto sijoittuu suoalueen laitaosaan. Itse suoalue on pieni jouhi- ja pullosaravaltainen neva. Tarkempi kohteen kuvaus ja kuva kohteelta löytyvät hankkeen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä. Kohde ei välttämättä ole lain tarkoittama lisääntymis- ja levähdyspaikka, sillä havainto sijoittuu kaivettuun ojaan. Mahdollisena levähdyspaikkana, se on kuitenkin merkitty kartalle varovaisuusperiaatteella.

Kohde B20 Kuiva Lapinjärvi

Kuiva Lapinjärvi on umpeenkasvava vesistö, jonka keskiosissa on jäljellä kaksi toisiinsa yhteydessä olevaa pientä, 0,07 ha ja reilun 0,2 ha laajuista, suolampea (VL 2. luvun 11 §). Suolla on rahkarimpisammal- ja saranevaa sekä saraluhkaa. Saraluhdat vaihtuvat paikoin pajuluhtaan kautta kapealti myös metsäluhtiin. Suo on erittäin märkä, mikä rajoitti sillä liikkumista ja kasvillisuustyyppien kartoittamista. Tarkempi kohteen kuvaus ja kuva kohteelta löytyvät hankkeen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä.

Kohde B22 Lähdeneva (hankealueeseen kuuluva osa)

Lähdenevan hankealueeseen kuuluva osa on hyvin rimpistä ja jänteistä sekä lounaisosastaan myös vanhaa ojitetua suota. Ojitetulla alueella kasvaa nykyisin kitukasvuista mäntyä. Alueelta tehty ainoa viitasammakkohavainto sijoittuu entiselle ojitukselle, josta aikoinaan on virrannut Lähdenevaojan latvaosa luonnontilaisena purona. Kohteen luontotyyppiä ei ole varsinaisesti kartoitettu alueen ollessa luonnonsuojelualue, mutta ilmakuvatarkastelun perusteella hankealueeseen kuuluva osa sekä laaja-alaisemmin Lähdenevan luoteisosat ja Louelampi vaikuttavat viitasammakoille erinomaiselta ympäristöltä. Tarkempi kohteen kuvaus ja kuva Louelammelta löytyvät hankkeen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä. Todennäköisesti viitasammakoita esiintyy muuallakin suoalueella, mutta koko alueen kartoittamista ei nähty tarpeellisuutta hankkeen kannalta.

Kuva 1. Lähes umpeen soistuneella Valkiajärvellä kuului 13.5.2022 iltakymmenen jälkeen kymmenien viitasammakoiden pulputus.

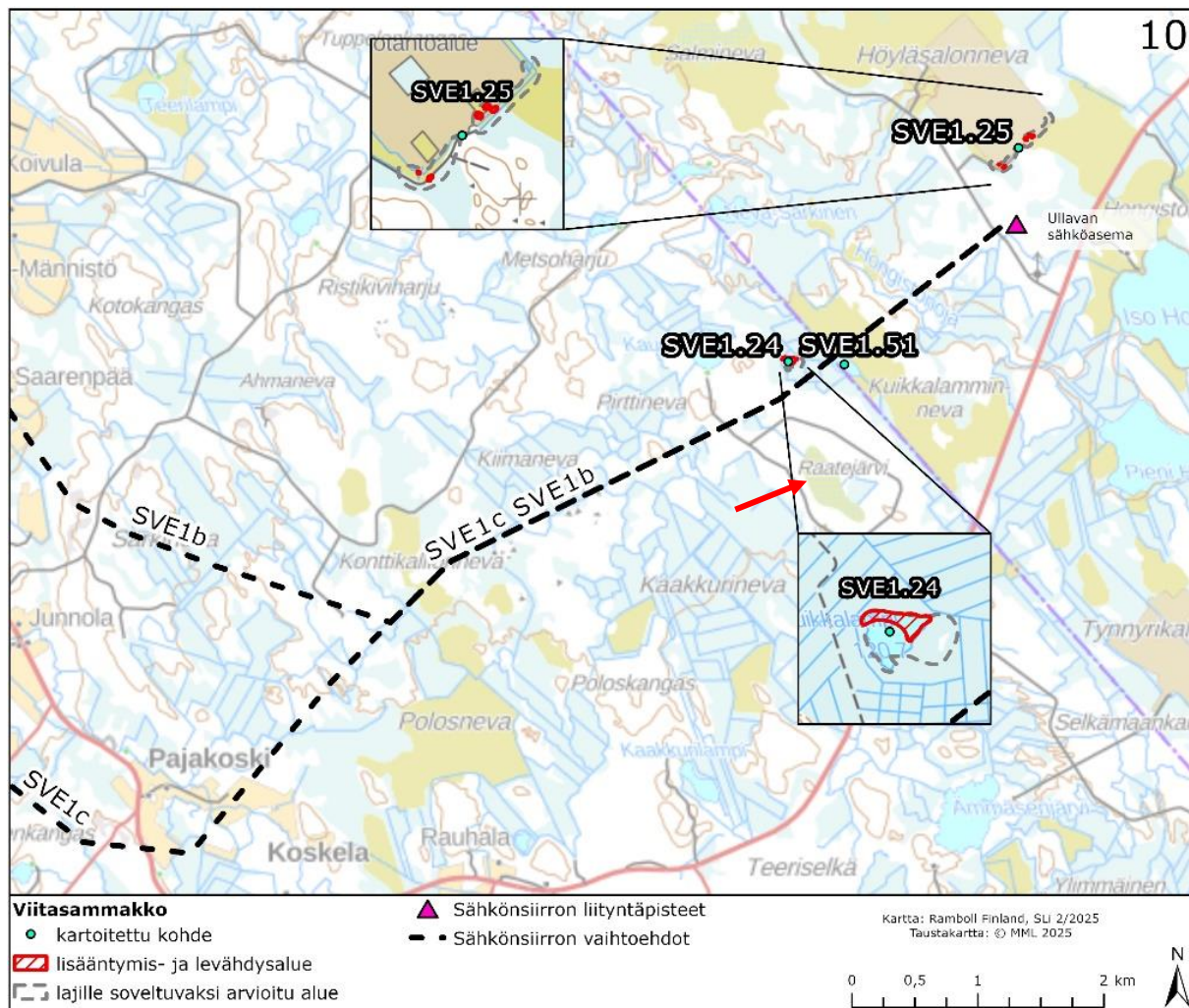
4.3 Sähkönsiirron vaihtoehto SVE1

Taulukko 4. Viitasammakkohavainnot sähkönsiirron reittivaihtoehdon SVE1 varrella.

Kohteen tunnus	Paikan nimi	Havaittu yksilömäärä
SVE1.23	Uusilampi (sijainti esitetty kartassa 12)	useita kymmeniä
SVE1.24	Pieni Kuikkalampi	3
SVE1.25	Höyläsalonnevan turvetuotantoalue SE (5 havaintopaikkaa)	yht. 7

Kohde SVE1.24 Pieni Kuikkalampi

Pieni Kuikkalampi on vesilain 2. luvun 11 §:n mukainen 0,66 ha laajuinen suolampi. Suota ympäröi rimpi-, kalvakka- ja saraneva (FCG/FINGRID 2023). Maastokartoituksessa tehdyt viitasammakkohavainnot sijoittuvat lammen pohjoisosiin.

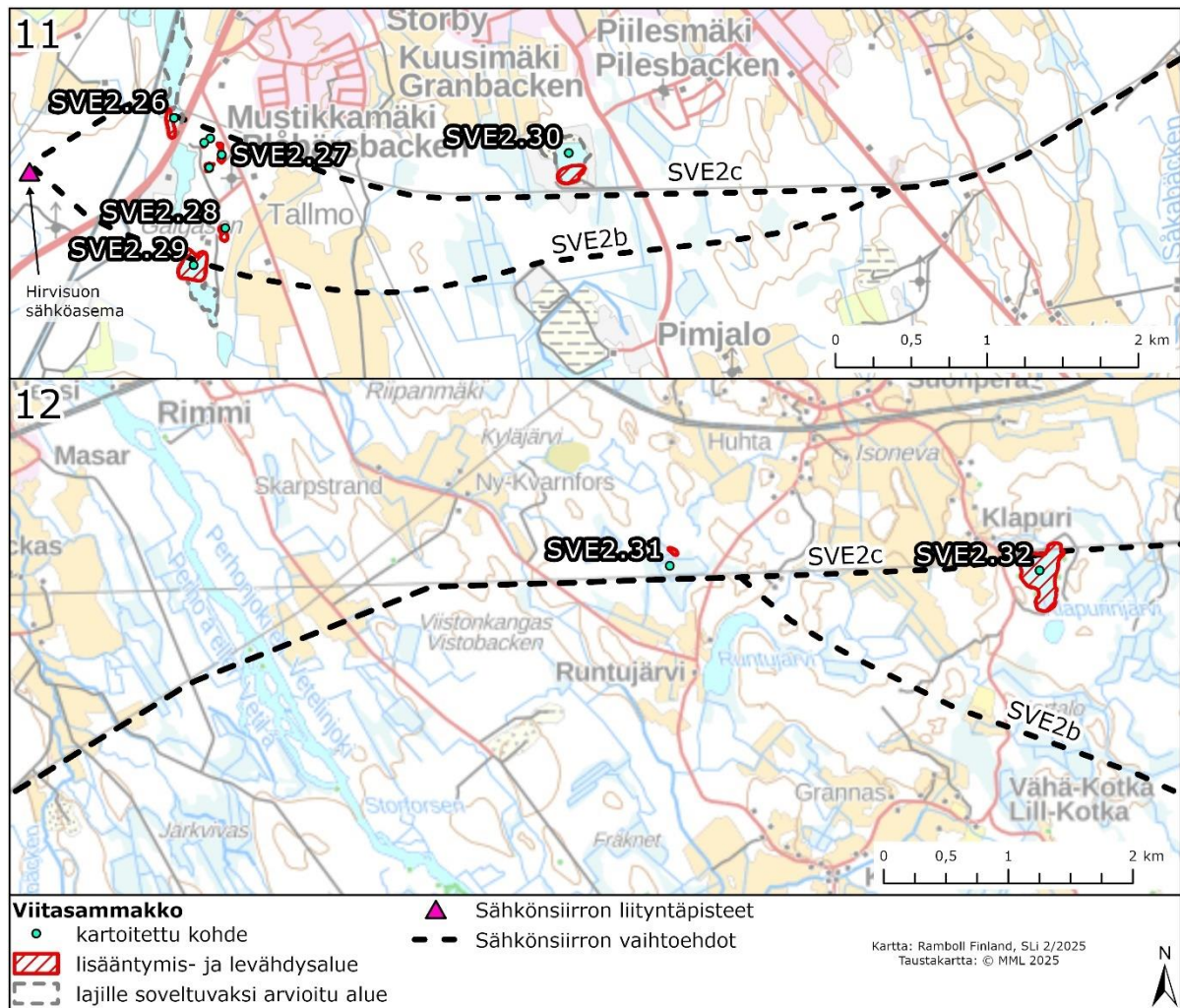

Kartta 13. Sähkönsiirron SVE1b ja SVE1c varrella sijaitsevat kartoitetut kohteet, havaitut lisääntymis- ja levähdysalueet sekä lajille soveltuvaksi arvioitut alueet. Punaisella nuolella osoitettu FCG:n/Fingridin (2023) raportissa mainittu Raatejärvi.

4.4 Sähkönsiirron vaihtoehto SVE2

Taulukko 5. Viitasammakkohavainnot sähkönsiirron reittivaihtoehdon SVE2 varrella.

Kohteen tunnus	Paikan nimi	Havaittu yksilömäärä
SVE2.26	Mustikkamäen vesiallas	5–10
SVE2.27	Tallmossen vesikuopat (4 havaintopaikkaa)	useita kymmeniä
SVE2.28	Galgåsen kosteikkoalue	4
SVE2.29	Galgåsen vesiallas	5–10
SVE2.30	Tallkohmon vesiallas	5
SVE2.31	Leviäsuon oja	2
SVE2.32	Klapurinjärvi	useita kymmeniä
SVE2.33	Torpparinlampi (esitetty kartassa 5)	kymmeniä

Kartta 14. Sähkönsiirron SVE2b ja SVE2c varrelle sijoittuvat kartoitetut kohteet, havaitut lisääntymis- ja levähdysalueet sekä lajille soveltuvaksi arvioit alueet.

Kohde SVE2.26 Mustikkamäen vesiallas

Mustikkamäen vesiallas on aikoinaan kaivettu hiekkakuoppa, joka on sittemmin täytynyt vedellä. Vesialtaasta kartoitettiin vain altaan eteläosa, jonka laidoilla kasvoi vähäisesti kasvillisuutta. Tarkkaa yksilömäärää ei pystytty laskemaan läheiseltä valtatie 8:lta tulevan liikenteen melun takia. Altaan yli kulkee jo olemassa oleva 400 kV sähkönsiirtolinja Hirvisuo-Jylkkä sekä 110 kV Ventus-Evijärvi.

Kohde SVE2.27 Tallmossen vesikuopat

Tallmossen vesikuopat ovat kooltaan ja kasvillisuuden runsaudeltaan vaihtelevia. Kuopat ovat aikoinaan kaivettuja ja syväkköjä. Pienin kuopista, vain V-merkinnällä karttaan merkitty, oli kasvillisuudeltaan niukin, isoin altaista oli kasvillisuudeltaan runsain. Havaitut ääntelevät viitasammakkokoirat jakautuivat melko tasaisesti ympäri vesikuoppien reunoja.

Kohde SVE2.29 Galgåsen vesiallas

Galgåsen vesiallas on aikoinaan kaivettu ja sittemmin vedellä täyttynyt hiekkakuoppa. Kasvillisuutta oli niukasti vesialtaan reunoilla. Kohde kartoitettiin vain sen pohjoispäästä, jossa havaittiin useita äänteleviä viitasammakkokoiraita.

Kohde SVE2.30 Tallkohmon vesiallas

Kohde on entinen hiekkalouhos, joka on sittemmin täyttynyt vedellä. Kohde kartoitettiin turvallisuussyistä vain altaan eteläreunasta, jossa havaittiin ainakin 5 ääntelevää viitasammakkokoirasta. Kasvillisuutta on melko vähän, mutta allas on syvä, joten sammakoilla on mahdollisuus talvehtia altaan pohjalla.

Kohde SVE2.32 Klapurinjärvi

Klapurinjärvellä havaittiin useita äänteleviä viitasammakkokoiraita ympäri järveä, vaikka osa järven rannoista onkin vapaa-ajan mökkien kiinteistöihin kuuluvia. Lisäksi järvellä on yleinen uimaranta. Luhtaista kasvillisuutta järvellä on jonkin verran rakentamattomilla osilla, etenkin lounais- ja luoteisosissa.

5. Yhteenveto ja johtopäätökset

Maastokäynneillä todettiin viitasammakoita esiintyvän hankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä 22 paikassa ja sähkönsiirron varrella 18 kohdassa. Alla olevaan taulukkoon on koottu kaikki kohteet, joilla viitasammakoita havaittiin. Suurin osa näistä määritettiin luonnonsuojelulain 78 §:n mukaisiksi elinympäristöiksi (Taulukko 6).

Kohteista etenkin Säkki järvi (A2) ja Kuiva Lapinjärvi (B20) ovat viitasammakoiden kannalta erinomaisia luhtaista soita ja suolampia, jotka eivät ole suuresti häiriintyneet ympäröivistä ojitustoimista. Klapurinjärvi (SVE2.32), jolla voidaan katsoa esiintyvän viitasammakolle soveltuvaa elinympäristöä, kuten pajuluhtaa ja avoluhtaa, on esimerkki osittain kulttuurivaikutteisista kohteista. Useilla kohteilla havaittiin kymmeniä viitasammakkoja.

Myös toinen Kettuharjun vesikuopista (A8.1), Tallmossenin vesikuopat (SVE2.27) ja Galgåsen kosteikkoalue (SVE2.28) arvioitiin havaintojen perusteella luonnonsuojelulain 78 §:n mukaisiksi elinympäristöiksi. Rahkanevan tienvarsiojassa (A10), Hamannevalla (B19) sekä Leviäsuon ojassa (SVE2.31) tehtiin havaintoja viitasammakosta. Viimeksi mainittujen kolmen elinympäristön ei täysin katsottu täyttävän lajin elinympäristövaatimuksia tai tieto kohteilta on vajavaisempaa, mutta varovaisuusperiaatteella ne määritettiin kuitenkin luonnonsuojelulain 78 §:n mukaisiksi elinympäristöiksi.

Taulukko 6. Kaikki havaitut viitasammakkokohteet ja niiden luokittelu lsl 78 §:n mukaisiksi kohteiksi.

Kohteen tunnus	Paikan nimi	Havaittu yksilömäärä	Lsl 78 §:n kohde (x)
A1	Vähä järvi	useita	x
A2	Säkki järvi	satoja	x
A3	Keskusjärvi	kymmeniä	x
A4	Saari järvi	kymmeniä	x
A5	Saari järvi (viereinen pikkulampi)	1	x
A6	Haapaniemenjärvi	satoja	x

A7	Leukunjärvi	kymmeniä	x
A8.1	Kettuharjun vesikuoppa	useita	x
A9	Sammaljärvi	kymmeniä	x
A10	Rahkaneva (tienvarsioja)	1	x
A11	Tuunajärvi	useita	x
A12	Ruukosträsket N	1	x
A13	Ruukosträsket S	kymmeniä	x
A14	Pikkujärvi	n. 10	x
B15	Iso Hannijärvi	n. 10	x
B16	Ahmaneva (turvetuotantoalueen oja)	2	x
B17	Valkiajärvi	kymmeniä	x
B18	Viitalampi	useita	x
B19	Hamanneva	1	x
B20	Kuiva Lapinjärvi	kymmeniä	x
B21	Laiskavesi	kymmeniä	x
B22	Lähdeneva (hankealueeseen kuuluva osa)	useita	x
SVE1.23	Uusilampi	useita kymmeniä	x
SVE1.24	Pieni Kuikkalampi	3	x
SVE1.25	Höyläsalonnan turvetuotantoalue SE (5 havaintopaikkaa)	yht. 7	x
SVE2.26	Mustikkamäen vesiallas	useita	x
SVE2.27	Tallmossan vesikuopat (4 havaintopaikkaa)	useita kymmeniä	x
SVE2.28	Galgåsen kosteikkoalue	4	x
SVE2.29	Galgåsen vesiallas	useita	x
SVE2.30	Tallkohmon vesiallas	5	x
SVE2.31	Leviäsuon oja	2	x
SVE2.32	Klapurinjärvi	useita kymmeniä	x
SVE2.33	Torpparinlampi	kymmeniä	x

Viitteet

AFRY. 2022. Tuohimaa-Riutanmaan tuulipuistohanke 400 kV voimajohdon linjausvaihtoehtojen luontoselvitykset v. 2021.

FCG/Fingrid. 2023. Jylkkä-Alajärvi 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanke. Ympäristövaikutusten arviointiselostus. 6.3.5 Nykytila ja vaikutusarvio

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023. 374 s. (Helda)

Suomen Lajitietokeskus/FinBIF. (2022) LajiGIS: Lajin seurantakohteet - <http://tun.fi/HR.3553> (haettu 12.4.2022)

Suomen Lajitietokeskus/FinBIF. (2024) <http://tun.fi/HR.122>, <http://tun.fi/HR.200>,
<http://tun.fi/HR.427>, <http://tun.fi/HR.447>, <http://tun.fi/HR.771>, <http://tun.fi/HR.1267>,
<http://tun.fi/HR.1351>, <http://tun.fi/HR.1747>, <http://tun.fi/HR.2009>, <http://tun.fi/HR.3211>,
<http://tun.fi/HR.3553>, <http://tun.fi/HR.3931>, <http://tun.fi/HR.4251>, <http://tun.fi/HR.5012>,
<http://tun.fi/HR.5013>, <http://tun.fi/HR.5014> (haettu 29.2.2024).

Suomen Lajitietokeskus/FinBIF. (2025) lajihaku: viitasammakko os.
<https://laji.fi/observation/list?target=viitasammakko> (vierailtu 8.1.2025)

Liitteet

Liite 1. Kaikki viitasammakon perusteella kartoitetut kohteet.

Kohteen nimi	Kohteen tunnus	Sijainti	viitasammakko-havainto (x)
Vähäjärvi	A1	osa-alue A	x
Keskusjärvi	A3	osa-alue A	x
Säkkijärvi	A2	osa-alue A	x
Haapaniemenjärvi	A6	osa-alue A	x
Kalliojärvi	A46	osa-alue A	-
Saarijärvi	A4	osa-alue A	x
Saarijärven viereinen pikku lampi	A5	osa-alue A	x
Leukunjärvi	A7	osa-alue A	x
Sammaljärvi (noID)	A9	osa-alue A	x
Rahkaneva (tienvarsioja)	A10	osa-alue A	x
Mustalampi (48.2)	A34	osa-alue A	-
Kettuharjun vesikuopat	A8	osa-alue A	x
Ristilampi	A47	osa-alue A	-
Tuunajärvi	A11	osa-alue A	x
Totonen	A35	osa-alue A	-
Lastanen	A36	osa-alue A	-
Nimetönjärvi	A37	osa-alue A	-
Pitkäjärvi	A38	osa-alue A	-
Ruokosträsket N	A12	osa-alue A	x
Ruokosträsket S	A13	osa-alue A	x
Kannusjärvi	A39	osa-alue A	-
Pikkujärvi	A14	osa-alue A	x
Kuiva Honkilampi	B48	osa-alue B	-
Vesi-Honkilampi	B40	osa-alue B	x
Pikku Hannijärvi	B49	osa-alue B	-
Iso Hannijärvi	B15	osa-alue B	x
Ahmalampi	B41	osa-alue B	-
Kivijärvi	B42	osa-alue B	-
Ahmanevan turvetuotantoalue	B16	osa-alue B	x
Mustalampi (69.1)	B49	osa-alue B	-
Valkiajärvi	B17	osa-alue B	x
Sammaljärvi (73.2)	B43	osa-alue B	-
Viitalampi	B18	osa-alue B	x
Vesi-Lapinjärviampi	B44	osa-alue B	-

Kurkiniittu	B50	osa-alue B	-
Kuiva-Lapinjärvi	B20	osa-alue B	x
Hamanneva	B19	osa-alue B	x
Kakkaralampi	B45	osa-alue B	-
Laiskavesi	B21	osa-alue B	x
Lähdeneva (hankealueeseen kuuluva osa)	B22	osa-alue B	x
Uusilampi	SVE1.23	SVE1	x
Pieni Kuikkalampi	SVE1.24	SVE1	x
Iso Kuikkalampi	SVE1.51	SVE1	-
Höyläsalonnevan turvetuotantoalueen kaakkoisreuna	SVE1.25	SVE1	x
Klapurinjärvi	SVE2.32	SVE2	x
Mustikkamäen vesiallas	SVE2.26	SVE2	x
Tallmossen vesikuopat (4 havaintopaikkaa)	SVE2.27	SVE2	x
Galgåsen kosteikkoalue	SVE2.28	SVE2	x
Galgåsen vesiallas	SVE2.29	SVE2	x
Tallkohmon vesiallas	SVE2.30	SVE2	x
Leviäsuon oja	SVE2.31	SVE2	x
Torpparinlampi	SVE2.33	SVE2	x